

บทที่ 3

อุปกรณ์และวิธีการทดลอง

การศึกษานี้ทำการทดลอง 2 ฤดูปลูก ทำการทดลองครั้งที่ 1 ที่สถานีวิจัยและศูนย์ฝึกอบรมการเกษตรแม่เหียะ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นการศึกษาในช่วงเดือนกรกฎาคม – ตุลาคม พ.ศ.2551 เป็นการศึกษาในฤดูฝน และทำการทดลองครั้งที่ 2 ที่ภาควิชาพืชไร่ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ช่วงเดือนมีนาคม – กรกฎาคม พ.ศ. 2552 ในฤดูแล้ง โดยแต่ละการทดลองใช้แผนการทดลองแบบ Split plot design มี 3 ซ้ำ ประกอบด้วย

Main – plot คือ ระยะเวลาปลูก 2 ระยะ ประกอบด้วย

1. การปลูกที่ระยะ 25 x 25 เซนติเมตร
2. การปลูกที่ระยะ 25 x 50 เซนติเมตร

Sup – plot ได้แก่ วิธีการใช้สารกำจัดวัชพืช 6 กรรมวิธี การกำจัดวัชพืชด้วยมือ และ Control

1. Alachlor 360 g ai/rai
2. Oxyfluorfen 280 g ai/rai
3. Alachlor 180 g ai/rai + Oxyfluorfen 140 g ai/rai
4. Alachlor 180 g ai/rai + Oxyfluorfen 280 g ai/rai
5. Alachlor 360 g ai/rai + Oxyfluorfen 140 g ai/rai
6. Alachlor 360 g ai/rai + Oxyfluorfen 280 g ai/rai
7. Hand weeding
8. Control

ทำการทดลอง ในแปลงย่อย ขนาด 3 x 4 ตารางเมตร ใช้เมล็ดถั่วเหลืองพันธุ์ ชม.60 โดยปลูก 2 ต้น/หลุม ระยะเวลาปลูกและวิธีการกำจัดวัชพืช กระทำตามวิธีการทดลอง การพ่นสารกำจัดวัชพืชใช้ถังพ่นแบบสะพายหลัง (Knapsack sprayer) พร้อมหัวพ่นแบบ Impact มีปริมาณน้ำ (Spray volume) 60 ลิตรต่อไร่ หลังปลูกถั่วเหลืองทันที

การเก็บตัวอย่างและการบันทึกข้อมูล (การทดลองครั้งที่ 1)

1. ประเมินค่าประสิทธิภาพของสารกำจัดวัชพืชโดยการประเมินด้วยสายตา หลังจากฉีดพ่นสารกำจัดวัชพืช 7, 14, 21, 28 และ 35 วัน ซึ่งดูจากปริมาณวัชพืชที่ขึ้นแก่ขยับบนแปลงทดลอง โดยให้คะแนนเป็นเปอร์เซ็นต์ ดังนี้

0 – 20	เปอร์เซ็นต์	=	ไม่สามารถควบคุมได้
21 – 40	เปอร์เซ็นต์	=	ควบคุมวัชพืชได้เล็กน้อย
41 – 60	เปอร์เซ็นต์	=	ควบคุมวัชพืชได้ปานกลาง
61 – 80	เปอร์เซ็นต์	=	ควบคุมวัชพืชได้ดี
81 – 100	เปอร์เซ็นต์	=	ควบคุมวัชพืชได้อย่างสมบูรณ์

2. บันทึกผลของสารกำจัดวัชพืชที่มีต่อถั่วเหลืองหลังฉีดพ่นด้วยสารกำจัดวัชพืช 7, 14, 21, 28 และ 35 วัน โดยการประเมินด้วยสายตาโดยดูจากลักษณะอาการที่ปรากฏบนถั่วเหลือง คือ ใบจะมีสีอ่อนลงมีการชะงักการเจริญเติบโต เส้นใบมีสีเหลือง โดยให้คะแนนระดับความเป็นพิษ (Phytotoxicity) เป็นเปอร์เซ็นต์ ดังนี้

0 – 20	เปอร์เซ็นต์	=	ไม่แสดงอาการเป็นพิษ
21 – 40	เปอร์เซ็นต์	=	แสดงอาการเป็นพิษเล็กน้อย
41 – 60	เปอร์เซ็นต์	=	แสดงอาการเป็นพิษปานกลาง
61 – 80	เปอร์เซ็นต์	=	แสดงอาการเป็นพิษรุนแรง
81 – 100	เปอร์เซ็นต์	=	ตาย

3. วัดความสูงของต้นถั่วเหลืองทุกๆ 7 วันหลังจากปลูกจนถึงระยะออกดอกในแต่ละแปลงย่อย

4. วัดพื้นที่ใบ และจำนวนข้อ ของต้นถั่วเหลือง ครั้งแรก ถั่วเหลืองอายุ 2 สัปดาห์ ต่อเนื่องทุกๆ 2 สัปดาห์ เก็บทั้งหมด 4 ครั้ง สุ่มเก็บ 15 ต้น จากพื้นที่ 1 ตารางเมตร

5. บันทึกปริมาณของวัชพืชในพื้นที่ที่สุ่มตัวอย่าง 0.25 ตารางเมตร หลังจากฉีดพ่นด้วยสารกำจัดวัชพืช ที่อัตราต่างๆ 35 วัน โดยจำแนกประเภทวัชพืช คือ วัชพืชประเภทใบแคบ ใบกว้าง และวัชพืชตระกูลถั่ว จากนั้นเอาไปอบที่อุณหภูมิ 70 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 48 ชั่วโมง และชั่งเพื่อหาน้ำหนักแห้ง

การเก็บตัวอย่างและการบันทึกข้อมูล (การทดลองครั้งที่ 2)

1. ประเมินค่าประสิทธิภาพของสารกำจัดวัชพืชโดยการประเมินด้วยสายตา หลังจากฉีดพ่นสารกำจัดวัชพืช 7, 14, 21, 28 และ 35 วัน ซึ่งดูจากปริมาณวัชพืชที่ขึ้นแก่แยงบนแปลงทดลอง โดยให้คะแนนเป็นเปอร์เซ็นต์ ดังนี้

0 – 20	เปอร์เซ็นต์	=	ไม่สามารถควบคุมได้
21 – 40	เปอร์เซ็นต์	=	ควบคุมวัชพืชได้เล็กน้อย
41 – 60	เปอร์เซ็นต์	=	ควบคุมวัชพืชได้ปานกลาง
61 – 80	เปอร์เซ็นต์	=	ควบคุมวัชพืชได้ดี
81 – 100	เปอร์เซ็นต์	=	ควบคุมวัชพืชได้อย่างสมบูรณ์

2. บันทึกผลของสารกำจัดวัชพืชที่มีต่อถั่วเหลืองหลังฉีดพ่นด้วยสารกำจัดวัชพืช 7, 14, 21, 28 และ 35 วัน โดยการประเมินด้วยสายตาโดยดูจากลักษณะอาการที่ปรากฏบนถั่วเหลือง คือ ใบจะมีสีอ่อนลงมีการชะงักการเจริญเติบโต เส้นใบมีสีเหลือง โดยให้คะแนนระดับความเป็นพิษ (Phytotoxicity) เป็นเปอร์เซ็นต์ ดังนี้

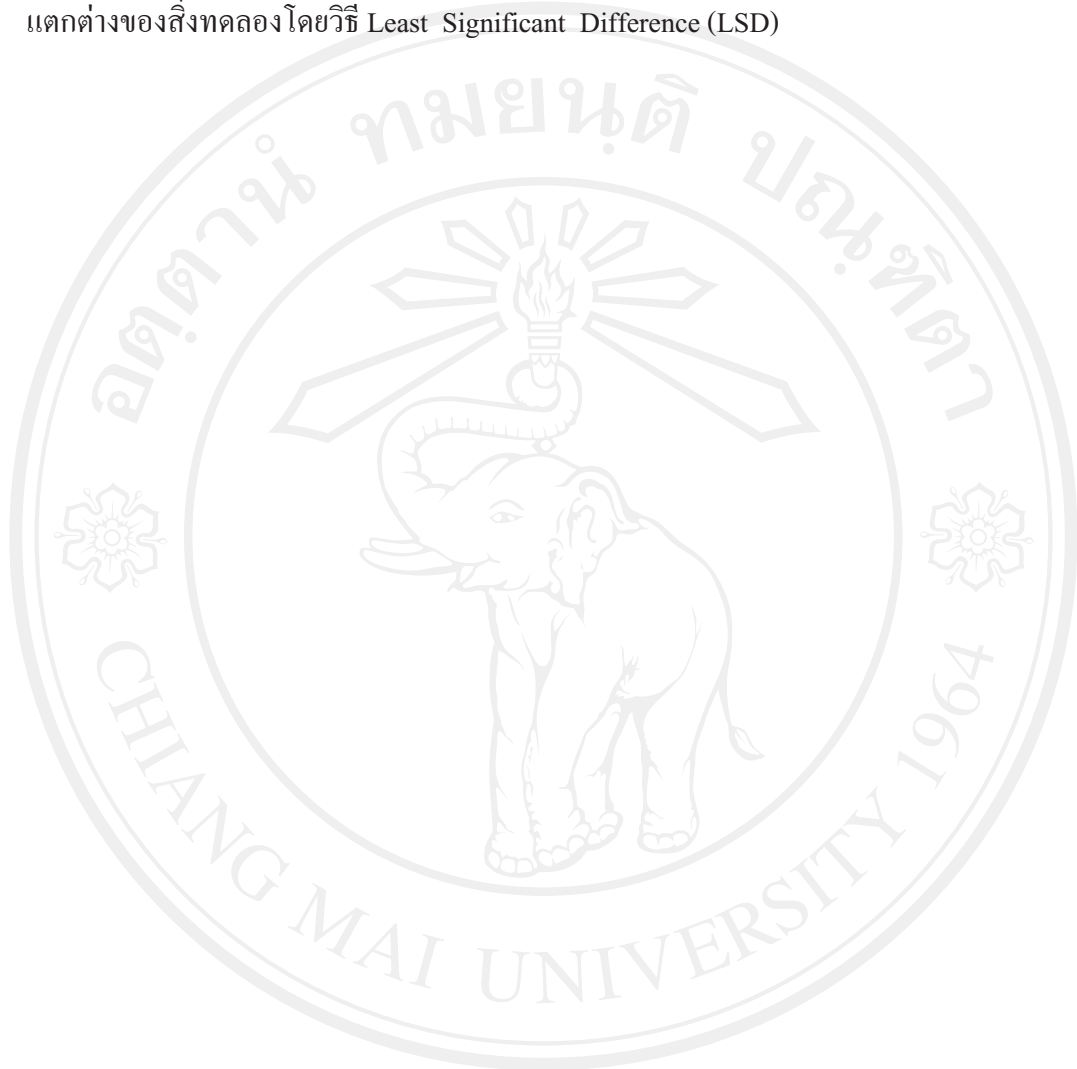
0 – 20	เปอร์เซ็นต์	=	ไม่แสดงอาการเป็นพิษ
21 – 40	เปอร์เซ็นต์	=	แสดงอาการเป็นพิษเล็กน้อย
41 – 60	เปอร์เซ็นต์	=	แสดงอาการเป็นพิษปานกลาง
61 – 80	เปอร์เซ็นต์	=	แสดงอาการเป็นพิษรุนแรง
81 – 100	เปอร์เซ็นต์	=	ตาย

3. วัดความสูงของต้นถั่วเหลืองทุกๆ 7 วันหลังจากปลูกจนถึงระยะออกดอกในแต่ละแปลงย่อย

4. บันทึกปริมาณของวัชพืชในพื้นที่ที่สุ่มตัวอย่าง 0.25 ตารางเมตร หลังจากฉีดพ่นด้วยสารกำจัดวัชพืช ที่อัตราต่างๆ 35 วัน และช่วงระยะเก็บเกี่ยว โดยจำแนกประเภทวัชพืช คือ วัชพืชประเภทใบแคบ ใบกว้าง และวัชพืชตระกูลถั่ว จากนั้นเอาไปอบที่อุณหภูมิ 70 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 48 ชั่วโมง และชั่งเพื่อหาน้ำหนักแห้ง

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยวิธี Analysis of variance (ANOVA) และเปรียบเทียบความแตกต่างของสิ่งทดลองโดยวิธี Least Significant Difference (LSD)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved